

Адыгэ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 66 (22995)

2024-рэ илъэс

ГЪУБДЖ

МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

Мажъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Амалхэр икьоу гъэфедэгъэнхэр

Лъэпкъ проектэу «Юфшлэным кыклэклуагъэр» зыфилорэм хэлэжьэрэ предприятие анахь инхэм япащэхэм АР-м и Лышхъуэ Къумпыл Мурат адырилэгъэ зэлуклэр Iахъзэхэлъ обществэу «Зарем» зыфилорэм щыклуагъ.

Джащ фэдэу АР-м и Лышхъуэ проектэу икьэцэклэн кыдыхэлъытагъэу гъэхъагъэу ялэхэм афэгъэхьыгъэу кылытагъ. Экономикэм игъэпытэнкы, инвестициехэр нахьыбэ хъунхэмкы а гъэхъагъэхэм яшлогъэшхо къэкло. 2023-рэ илъэсым республикэм иэкономикэ ихахъохэр

Ахэм ахэхъэх пшъэдэклыжыгъэу ахы-рэмкы гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зилэ фирмэу «Комплекс-Агро», «Щэ заводэу «Новэр», «Экспресс-Кубань», «Волма-Майкоп», «Зеленый дом», щэ заводэу «Каскад», «Красногвардейскэ щэ заводыр», «Джэдэжэ щэ заводыр», щэ заводэу «Тамбовскэр», Iахъзэхэлъ обществэу «Зарем» зыфилорэм.

Мы зэлуклэм хэлэжьэхэрэр Юфшлэнымкы опыту ялэмкы зэхъожьынхэ, пшъэрылхуэу зэшлуахын фаехэм атегушылэнхэ альэкыгъ, республикэм и Лышхъуэрэ хэбзэ кыулыкхуэхэм япащэхэмрэ ахэр зыгъэгумэклырэ Юфшлэнымкы упчэжьэгъу ашлыгъэх. АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкы ыкы сатыумкы иминистрэу Шэуджэн Заур, АР-м мэуку-мэщымкы иминистрэу Къуанэ Анзаур, АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэкы иминистрэу Евгений Лебедевэр, Адыгэ къралыгъо университетым ыкы Мыекьопэ къралыгъо технологическэ университетым, АНО-у «Компетенциехэмкы федеральнэ гупчэр» зыфилорэм ялыкхуэр, Адыгеим ипредприятиехэм япащэхэр ащ хэлэжьагъэх.

Адыгеим и Лышхъуэ зэлуклэм хэлэжьэхэрэм закыфигъазэзэ кызырэхигъэщыгъэмкы, УФ-м и Президентэу Владимир Путиным промышленностым хэхъоныгъэ ышынымкы ыкы хэгъэгум итехнологическэ суверенитет къэухъумэгъэнымкы пшъэрылхуэу кыгъэгущэгъэхэм язэшлэхын республикэм ипромышленности Iахъ хишлыхъан фæе. Ащ пае республикэм федеральнэ гупчэм кытырэ

А. Гусев

амалхэр егъэфедэх, ахэм зыкы ащыщ лъэпкъ проектэу «Юфшлэным ипрои-зводительность» зыфилорэм.

«Хэгъэгум и Президент Федеральнэ Зэлуклэм фигъэхьыгъэ Джэпсалъэм кыщыхигъэщыгъэ лъэпкъ проектэу «Юфшлэным кыклэклуагъэр» зыфилорэм шюльыр лэпчкы мэхъанэшхо зэрилэр, кыкылы-кышхуэ илъэххэм ащ игъэцэклэн зэрэ-лъэкхуэщыт. Юфшлэнымкы язэшлэхын тиреспубликы 2019-рэ илъэсым кыщы-ублагъэу чанэу хэлэжьэ. Непэ Адыгеим ипредприятие 11 ащ хэлэжьэ, федераль-нэ гупчэм кытырэ Iэпылэгъур амал зэрилэкы нахь дэгъоу гъэфедэгъэным аналэ тырагъэты», — кыыхигъэщыгъэ Къумпыл Мурат.

проценти 105-м нэсыгъэх. Промышленнэ кыдэгъэкыным индекс проценти 106,1-рэ хъугъэ. Илъэсэу икыгъэм икылуххэм нафэ кызырэхыгъэмкы, инвестициехэр сомэ миллиард 61,6-м нэсыгъэх. Мы лъэхъаным стратегическэ мэхъанэшхо зилэ проект заулэ зэшлуахы. Ахэм амал дэгъухэр кыатышхуэ экономикэм нахь зыкылытэнымкы, Юфшлэны чыплэхэри нахьыбэ хъунхэмкы. Непэкы анахь про-ект инхэм ащыщых промышленнэ шю-льырэу «Инэмрэ» кыушхуэлэ чыплэхэм лыжэхэмкы кызыщаклухъан альэкышхуэ гъэпысыплэу «Лэгъонакхэр».

Республикэм иэкономикэ ихэхъоныгъэкы амалышхуэр кытышхуэ лъэпкъ проектэу «Юфшлэным кыклэклуагъэр»

зыфилорэм. Ащ тегъэпсыхыгъэу 2022-рэ илъэсым зэхъагъагъэ ыкы Юф ешлэ проектэу «Фабрика процессов» зыфи-лорэм. Ащ нэмыкыу республикэ зэнэкъо-кыу «Наставник анахь дэгъухэр» зы-филорэр зэхъагъагъэ, кадрэхэм ягъэхъа-зырынкы программэу «Юфшлэнымкы пэцэныгъэ зылыгъхэр» зыфилорэр зэхъ-гъэгущагъ. Лъэпкъ проектэу хэлэжьэрэ предприятиехэм ялофшлы 150-рэ фэ-дизмэ кыгуэекло технологиэм иамалхэр кызыфагъэфедэх. Предприятиу «Зарем» зыфилорэм компетенциехэмкы ишюльыр гупчэ иэкспертхэм ялофшлэн ыкы фэкло. Щэ заводхуэ «Джаджэмрэ» «Каска-дымрэ», предприятиехуэ «Волма-Майкоп» ыкы «Зеленый дом» зыфилорэр экс-пертхэм Юф ащашлэ.

Программэу «Федеральный центр компетенций» зыфилорэм предприятие заулэ хэлэжьэ. Программэм ипащэу, экспертэу Александр Пышнограй игъэ-кытыгъэу лъэпкъ проектэу республикэм зэрэщыкыорэм кытегушылэ. Проектым хэлэжьэхэрэм ялофшлэнкы гъэхъэгъэ-шлухэр зэрэшлыхэр ащ кыыхигъэщыгъэ.

МКЪТУ-м научнэ Юфшлэнымкы ыкы инновацие хэхъоныгъэмкы ипроекторэу Татьяна Овсянниковам кылытагъ фондэу «Умник» зыфилорэм илэпылэгъу хэлэу зэнэкъокыу зэрэзэхъагъэм фэгъэхъы-гъэу ыкы теклоныгъэр кыдэзыхыгъэхэм сертификатхэр аритыжыгъэх. Ахэр Ди-ана Бужко ыкы Къудайнэт Саида. Ахэм проект гъэшлэгъонхэр зэхъэгущагъэх.

АР-м и Лышхъуэ республикэм иэко-номикэ ылъэныкыкы Юф зышлэштхэм яухъазырын мэхъанэшхо зэрилэр кыхи-гъэщыгъ. Ащ пае ведомствэхэмрэ гъэ-сэныгъэ зыщарагъэгъотырэ организаци-ехэмрэ язэдэлэжьэныгъэ гъэпсыгъэ зэрэхъушхуэ лъэныкыкы атегушылэгъэх.

Республикэм ипредприятиехэм Iэпылэгъу ятыгъэным фытегъэпсыхыгъэу Юф ешлэ промышленностым ихэхъоныгъэкы Фондым. Ащ ишлуагъэкы федеральнэ, республикэ Iэпылэгъур икыу кызыфагъэ-федэн альэкышхуэ. Шюльыр субсидие зыкы ахэм зыкы ащыщ. Адыгеим 2024-рэ илъэсым а лъэныкыкы сомэ мил-лион 49,5-рэ кылыкылашхуэ. Джащ фэдэу промышленностым ылъэныкыкы Юф зышлэштхуэ предприятиехэмрэ унэе пред-принимательхэмрэ япроектхэм апае мылхуэ Iэпылэгъу кыалэкылашхуэ.

«Хэгъэгум итехнологическэ суверени-теткы Урысыем и Президент кыгъэнэфэ-гъэ пшъэрылхуэшхуэр зэшлэхынхуэ непэкы талашхуэ итых. Ащ пае феде-ральнэ гупчэм амал зэфэшхуэафыбэ кыеты. Ахэр шлуагъэ кыатэу гъэфедэгъэн-хэр ары анахь шхуагъэр. Лъэпкъ про-ектэу «Юфшлэным кыклэклуагъэр» зыфи-лорэм кыдылхуэрэ Юфшлэнымкы нахь чанэу ахэлэжьэнхэ фæе. Ащ амал кы-тышхуэ предприятиехэм фэдэу кыахыжы-рэр нахьыбэ хъунхэмкы, мылхуэу пэлу-гъахуэрэм кыкылынымкы», — кыыхигъэщыгъэ АР-м и Лышхъуэ.

(Икылух я 2-рэ нэклуб. ит).

Амалхэр икьоу гэфедэгъэнхэр

(Икълух).

Иахъэхэлъ обществэу «Заремэм» ищысэ тетэу лъэпкъ проектым зэрэхэлажъэхэрэм ишлуагэкIэ предприятием фэхъурэ зэхьокыныгъэхэм къатегушылагъ «Заремэм» идиректорхэм я Совет итхьаматэу Пшыжъ Нэфсэт. Ащ Iофхэр мыш зэрэхъызэхэшагъэхэр, гъэхъагъэу ашыгъэхэр къызелуатэхэ нэуж къеклолагъэхэм заводыр къаригъэлпыхъагъ. Мыекъопэ редукторышI заводым промышленностым иотраслэ зэфэхъафьбэмэ апае техникэр къыдегъэкIы. Ренэу ащ ыналэ зытыригъэтыхэрэм ащыджырэ уахътэм диштэрэ технологическэ ыкIи уплъэкIокIо Iэмэ-псымэхэмкIэ ар зэтэгъэпсыхъэгъэнэр. Мыщ ыпэкIэ про-

мышленностым ихэхъоныгъэкIэ федеральнэ фондым редукторышI заводэу «Зарем» зыфилорэм гъусэныгъэ пытэ дырилагъ, республикэмкIэ апэрэу сомэ миллион 240-рэ а фондым чIыфэу къыритыгъагъ производствэм игъэкIажьын пэлуагъэхъанэу.

«Заремэр» республикэм иэкономикэ ипредприятие анахъ пэрытхэм зыкIэ ащыцэу алытэ, ар къылэжыгъэ шьыпкъ. ЭкономикэмкIэ къыныгъэ гъэнэфагъэхэр щыIэх нахъ мышIэм, предприятием къыдигъэкIырэр нахъыбэ ышIын ыпъэкIыгъ. АщкIэ федеральнэ IэпыIэгъум иамалхэм яшлуагъэ къэкIуагъ», — **Къылуагъ Къумпыл Мурат.**

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Сомэ миллион 30 къахъыгъ

Урысыем шIэныгъэмкIэ и Министерствэ зехищэгъэ зэнэкьокъум Адыгэ къэралыгъо университетыр хэлэжъагъ ыкIи грант къыфагъэшъошагъ.

Федеральнэ проектэу «Популяризация науки и технологий» зыфилорэм ар къыдыхэлъытагъ. Проектэу «Наука вокруг» зыфилорэр щыIэныгъэм щыпхырышъыгъэным фэшI университетым грантэу сомэ миллион 30 къыфатIупщыгъ, проект анахъ ин 18-мэ ар ахэхъагъ.

«Наука вокруг» зыфилорэ проектым пшъэрылъ шъхъалэу иIэр естественнэ, хысап шIэныгъэхэм ыкIи къэбарлыгъэIэс технологиехэм япхыгъэу Iоф зышIэхэрэм ягъэхъагъэхэм ахагъэхъонэр ары.

Грантым пылъ ахъцэр къызфагъэ-федэзэ Урысые кIэлэцIыкIу гупчэу «Орленок» зыфилорэм шIэныгъэм епхыгъэ фестиваль щызэхашъэшт. Къэралыгъом ишIэныгъэлэжъхэм лекциехэр къатыштых, естествознаниемкIэ ыкIи хысапымкIэ кIэлэеджаклохэм онлайн-урокхэр афызэхашъэштых.

ШIэныгъэм и Мафэ епхыгъэ фестивалым шьолъыр зэфэхъафхэм якIэлэеджакло мин 20-м ехъу хэлэжъэнэу агъэнафэ. ЖьоныгъокIэ мазэм къышегъэжъагъэу чъэпыогъум нэс ар кIошт.

ДжэугIэ шыкIэм тетэу хысапымкIэ, биологиемкIэ, физикэмкIэ, астрофизикэмкIэ ыкIи химиемкIэ яшIэныгъэхэм ахагъэхъошт.

АКЪУ-м ипресс-къулыкъу.

ЩэрыонимкIэ зэнэкьокъугъэ

Фондэу «Хэгъэгум иухъума-кIохэр» зыфилорэм ишьолъыр къутамэрэ Мыекъопэ къэлэ администрацием физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитетрэ шхонч щэрыонимкIэ зэнэкьокъу зэхашагъ. ЩэрыонимкIэ республикэ спорт еджапIэу С. Алифиренкэм ыцIэ зыхъырым щыкIогъэ Iофтхъабзэм хэлэжъагъэх хэушъхъафыкIыгъэ дзэ операцием иветеранхэр, дзэ общественнэ организациехэм япIыкIохэр.

Мыщ фэдэ зэнэкьокъу ятIонэрэу зэхашагъ, апэрэр дзэ операцием хэлэжъагъэхэм лъэшэу агу рихъыгъагъ.

— Шьолъыр фондым ипшъэрылъхэм зэу ащыц хэушъхъафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъагъэхэм алыпIээнхэр, щыIэныгъэм хэгъэгъозэгъэнхэр. АщкIэ амалышIоу тэлъытэ шхонч щэрыонимкIэ зэнэкьокъухэр. Мыщ къыдыхэлъытагъэу ахэр зэлэжъагъэ, гушъыIэгъу зэфэхъух. Непэрэ Iофтхъабзэм нэбгырэ 20 фэдиз зэфышагъ, щэрыонимкIэ яIэпIэсэныгъэ къызэрагъэлъэгъоштым ахэр пылпыгъэх, — **хигъэунэфыкIыгъ фондэу «Хэгъэгум иухъума-кIохэр» зыфилорэм икьутамэ ипащэ игуадзэу Елена Малковам-Джарымэм.**

— Мыщ фэдэ купым хахъэхэрэм нахъ ашIогъэшIэгъоныштыхэр къыдэ-тIытэзэ, программэр тэгъэпсы. Джы шхонч щэрыонимкIэ зэнэкьокъугъэхэмэ, зэритхъухъагъэмкIэ, ащ ыуж щэбзашъэхэмкIэ заушъышт, — **къылуагъ къэлэ спорт Комитетым итхьаматэу Дмитрий Щербаневым.**

Зэнэкьокъум хэлэжъагъэхэм щэрыонимкIэ IэпIэсэныгъэ дэгъу къагъэлъэгъуагъ. Апэрэ чIыпIэр зыфагъэшъошагъэм очко 50 къыриутыгъ. Тыжын ыкIи джэрэ медальхэр къэзыхыгъэхэр а пчъагъэм бэкIэ ыуж къынагъэхэп.

ХэгъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр къыдэ-зыхыгъэхэм шьолъыр фондым къафигъэхъазырыгъэ медальхэр, щытхъу тхылъхэр ыкIи шлухъафтынхэр аратыгъэх.

ИШЬЫНЭ Сусан.

Гъэтэрэзыжын

Мэлылфэгум и 13-м къыдэкIыгъэ номерым ия 4-рэ нэклубгъо ит тхыгъэу «Джэрэ бгъэхалъхъэхэм...» зыфилорэр зэрэтхыгъэн фэягъэр «Тыжын бгъэхалъхъэхэм...»

НАХЪ ПЫУТЭУ ШЪУКIЭТХЭШЪУШТ

Мэлылфэгум и 8-м къыщыублагъэу фэгъэкIотэн зыхэлъ кIэтхэгъу уахътэр Урысыем и Почтэ ригъэжъагъ.

«Адыгэ макъэр» къызытхыкIы зышIоигъохэм мэфишIым нахъ пыутэу ар зэшIуахышъушт.

Уасэхэр мыш фэдэштых: индексэу П4326-м зы мазэм сомэ 176,90-рэ ыосэшт, мзыхым — сомэ 1061,40-рэ. ФэгъэкIотэн зыхэлъ уахътэр мэлылфэгум и 18-м аухышт, арышъ, зыхэшъумыгъэн фэдэ шъуфэхъушт кIэтхэгъу лъэхъаным!

Тын лъапIэ къыфагъэшъошагъ

«Хэгъэгум иухъумако ян» зыфилорэ медалыр Кореновскэ район администрацием ипащэ бэмышлэу къыфигъэшъошагъ Тыу Марьянэ.

Марьянэ къызэриуагъэмкIэ, хэушъафыкIыгъэ дзэ операциер зырагъэжъагъэм къыщыублагъэу ежъми, ышыпхъуитIумэ яклалэхэри мыщ цыIэх. Ставрополь дэт авиационнэ инженер училищыр иклалэ къызеухым, практикэ агъакIуи Благовещенскэ, Темырым ащылэжъагъ. Джащ фэдэу Шам, Чэ-чэным командировкэ пчъагъэрэ ащылагъ. ИшэнкIэ цыфпсынкI, зэкIэмэ апэ итын фае, хэгъэгур къыуэхумэныр ипшъэрылъ шъхалэу зыфелъэгъужьы.

ДзэкIолIэу ущытыным фэшI лыхъужьныгъэ ыкIи лыблэнэгъэ пхэлъын фае. Зыхэгъэу фэшъыпкъэу, къыткIэхъухъэрэ нывжыкIэхэмкIэ щысэтэхыпIэу ар щыт.

Замир зэрилъытэрэмкIэ, дзэ къулыкъушIэхэм пшъэрылъ

цыф лъапкхэм ямылбытыгъэу мамыр цыфхэр къагъэгъунэнхэр ары. Ар ицIыкIугъом къыщыублагъэу дзэм фэгъэхьыгъэ фильмхэм яплъыныр, тхылъхэм яджэныр икIасэу къэтэджыгъ ыкIи гурыт еджаплэм чIэсызэ ышIэщыгъ ищыIэныгъэ дзэм зэрэрипхыщтыр. Еджаплэр къызеухым, ыгу джэнджэш къымыхъэу Ставрополь апшъэрэ дзэ авиационнэ инженер училищэу маршалэу В. А. Судец ыцIэ зыхъырым (дзэ институтым) чIэхъагъ. 2008-рэ илэсым ар къызеухым, Амурскэ хэкум ит поселкэу Серышевым къулыкъур щихъынэу агъэкIуагъ, ТУ-95 МС-м исэу шъольырыр къыбыбыхъагъ.

2015-рэ илэсым Краснодар краим ит къалэу Кореновскэ къащэжыгъ, я 55-рэ хэушъа-

2015-рэ илэсым Краснодар краим ит къалэу Кореновскэ къащэжыгъ, я 55-рэ хэушъафыкIыгъэ вертолетнэ полкым къулыкъур щихъыгъ. Замир Шам (Сирием) щыкIогъэ зэпэуцужьым хэлэжъагъ.

шъхалэу ялэр я Хэгъэгур къауэхумэныр, зыщыщхэм, зыфэдэ

фыкIыгъэ вертолетнэ полкым къулыкъур щихъыгъ. Замир Шам

(Сирием) щыкIогъэ зэпэуцужьым хэлэжъагъ. ПшъэдэкIыжышхо зыпылъ Iофым лыблэнэгъэ

Замир зэрилъытэрэмкIэ, дзэ къулыкъушIэхэм пшъэрылъ шъхалэу ялэр я Хэгъэгур къауэхумэныр, зыщыщхэм, зыфэдэ цыф лъапкхэм ямылбытыгъэу мамыр цыфхэр къагъэгъунэнхэр ары.

зэрэщызэрихъагъэм фэшI УФ-м зыкъауэхумэжынымкIэ и Министертвэ медалэу «Шам щыкIогъэ зэпэуцужьым хэлэжъагъ» зыфилорэр къыфигъэшъошагъ. Джащ фэдэу медалэу «За боевое отличие» ыкIи «За воинскую доблесть» зыфилорэм я 2-рэ шъуашэ зилэр къыратыгъэх.

ХэушъафыкIыгъэ дзэ операциер зыщыкIорэ апэрэ мафэм къыщыублагъэу Замир

щытху хэлэу къулыкъур ехы, непэ къызнэсыгъэм дзэ пшъэрылэу къыфагъэнэфагъэхэр дэх имылэу егъэцэкIэх. Ащ къызэрэтиуагъэмкIэ, ипшъэрылхэм ахэхъэ авиационнэ техникэм игъэцэкIэжъын. Вертолетхэм ятехническэ зытет лъэплъэ. Апэрэ кIогъум илэс-ныкIорэ къэтыгъ, нэужым къагъэкIожьы мэзитIурэ зигъэпсэ-фыгъ. Джыри бэшлагъэп къы-зыкIожьыгъэр, зызэблахъузэ ашIы, мэзитIу зытешIэкIэ ыгъэ-зэжъыщт.

— Пшъэрылэу къагъэгъу-гъэм изэшIохын ренэу уфэхъа-зырын фае, — **елэ Замир.**

Iоф мыпсынкIэр ыгъэцакIэзэ, и Хэгъэгур ыкIи мамыр цыфхэр къэзыухъумэхэрэ Замир къыгурэлэ иунагъо, янэ-ятэхэр ыкIи исабийхэр ренэу

къызэрэпаплъэхэрэр, къызэре-жэхэрэр. Замиррэ ишъхъэгъу-сэу Заремэрэ сабыищ зэда-плу. НахъыжыитIур кIэлэцIыкIу Iыгыплэм макIох. ИкIалэхэр ятэ рэгъушхох ыкIи ащ фэдэу хъунхэу фаех. Тымрэ нымрэ яклалэ лъагъоу къыхихыгъэм дырагъаштэ, ащ рэгъушхох ыкIи хэткIи ар щысэтэхыпIэ хъунэу мэгугъэх.

КИАРЭ Фатим.

ЗэзэгъыныгъэкIэ дзэ къулыкъур

ЛэжъапкIэр сомэ мин 204-м ехъу

Федеральнэ зэтыгъо ахъщэ тыныр сомэ мини 195-рэ

Шъольыр зэтыгъо ахъщэ тыныр сомэ мин 500 фэдиз

Муниципальнэ зэтыгъо ахъщэ тынхэр:

МыекъуапэкIэ — сомэ мини 105-рэ,

шъуашэм пае сомэ мин 50

ТэхъутэмыкIое, Джэджэ, Коцхъэблэ, Красногвардейскэ,

Мыекъопэ районхэмкIэ ыкIи АдыгэкъалэкIэ — сомэ мини 100 зырыз

Теуцожь районымкIэ — сомэ мини 120-рэ

Дзэ комиссариатхэм зафэжъугъаз

ЩыцкIэ-псэукIэр нахьышIу шIыгъэныр

**Адыгэ Республикэм
ЮфшIэныр социальнэ
хэхьоныгъэм-рэкIэ и
Министерствэ 2023-рэ ильэ-
сым Юфзу ышIагъэр
зэфихьысыжыгъ.**

Юфтхьабзэм хэлэжъагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет ипашэ игуадзэу, финансхэмкIэ министрэу Виктор Орловыр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, коллегием хэтхэр, министерствэм епхы-

хэр зэшIохыгъэнхэр ялофшIэнкIэ анахь шхьалэхэм ащышых.

— 2023-рэ ильэсым унашьюу къытфагъэуцугъэхэр зэрифэшъуашэу зэшIотхыгъэх, къэгъэлъэгъон дэгъухэр тилэх. Анахь лъэныкъо шхьалэу тызфэгъэзагъэхэм ащышых зыныбж хэклотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ ясоциальнэ фэлэ-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэр. 2023-рэ ильэсым хъарджхэр сомэ миллион 4-рэ миллион 651-рэ хъугъэх. Агъэнэфэгъэ бюджетым ар сомэ

гъэстыныпхъэ шхьуантIэр ыпкIэ хэмыльэу афырашIалэ ар зытефэхэрэм. Зэтыгъоу сомэ мини 100 ахэм араты. 2023-рэ ильэсым ащ фэдэ Iэпылэгъур нэбгырэ 617-мэ агъотыгъ, сомэ миллион 49,12-рэ ащ пэлухьагъ.

ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операциер

Мырзэ Джанбэч къы-зэрилуагъэмкIэ, АР-м и Лышхьэу унашьюу зэришыхгъэм тетэу, хэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием

АР-м ЮфшIэныр социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министрствэ ипресс-кыулыкъу

Республикэм и Лышхьэу ыгъэнэфэгъэ шлухьафтынэу сомэ мини 100-р ильэс къэс сабыибэ зилэ ныхэм араты. ГъэрэкIо нэбгыри 10-мэ ар афагъэшъошагъ. Урысые зэнэкъокъоу «Ильэсым иунагъу» зыфилорэм иуцугъоу «Шэн-хабзэхэр зылухьумэрэ унагъу» зыфилорэм зэшхьэгъусэхэу Тхьаркхъо Тимуррэ Мариетрэ хэлэжъагъэх, зэрифэшъуашэу зыкышIагъэлъэгъуагъ. Джащ фэдэу ильэс къэс унагъом епхыгъэ юфтхьэбзэ зэфэшхьафхэр республикэм щызэхашэх.

2023-рэ ильэсым сабый 11 зыпIурэ ШишкIнхэу Елизаветэрэ Ильярэ яунагъо Адыгеим ишлухьафтынэу «Родительская слава» зыфилорэр фагъэшъошагъ ыкIи сомэ мин 500 аратыгъ. УФ-м и Президентэу Владимир Путиным 2024-рэ ильэсыр унагъом и Ильэсэу зэригъэнэфэгъэм мэхъэнэ ин зэрилер, ащ кыдыхэлъытэгъэ юфтхьабзэхэр бэу зэрэзэхашэщтыр министрэм кыыхгъэщыгъ.

Социальнэ зээзгыныгъэм республикэм зызэрэщыушъомбгъурэр джащ фэдэу зэхэсыгъом кышIауагъ. Мыщ кыдылпытэрэ Iэпылэгъур унагъо 850-мэ кыызфагъэфедагъ.

— Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэмкIэ, обществэмкIэ мэхъаншхо зилэ юфшIэнышхо шьогъэцэкIэ. Кыулыкъу анахь шхьалэу тиреспубликэ щылажэхэрэм шъуащыш. Сыда плэмэ Урысые Федерацием непэ анахьэу ыналэ зытыригъэ-тырэр социальнэ юфгыгъо-хэм язэшIохын ары. Республикэм щыпсэухэрэм ящылэклэ-псэукIэ нахьышIу шIыгъэныр пшъэрыл шхьалэу зэрэщтыр АР-м и Лышхьэу Къумпыл Мурат ренэу кыыхгъэщы. Цыфэу кышъоуалэхэрэм яфэлэ-фашIэхэр зэрифэшъуашэу зэрэзэшIошухьэрэм кышIышъуыгъэкIэ-нэу, тапэкли шлуагъэ кытэу шъуиофшIэн жъугъэ-цэкIэнэу шъуфэсэлэ, — кыулагъ Владимир Нарожнэм.

2024-рэ ильэсым Адыгэ Республикэм ЮфшIэныр социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ анахьэу ыналэ зытетышIт юфгыгъо-хэм нэужым министрэр къатегушIагъ. Блэ-кыгъэ ильэсхэм афэдэу республикэм щыпсэухэрэм ящылэклэ-псэукIэ нахьышIу шIыгъэныр, зытефэхэрэм Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр пшъэрыл шхьалэу мы ильэсми зэшIахышIтхэм ащыш.

ДЭЛЭКЪО Анет.

гъэ кыулыкъухэм ялы-кIохэр.

Зэхэсыгъом хэлэжъагъэрэм АР-м и Лышхьэу Къумпыл Мурат ыцIэкIэ шлуфэс гушIэмкIэ закы-фигъэзагъ Виктор Орловым.

— Цыфхэр социальнэу къэухъумэгъэнхэр, Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр тилофшIэн ильэныкъо шхьалэу УФ-м и Президент кыгъэу-цухэрэм ащыш. Социальнэ юфгыгъохэр республикэм зэрифэшъуашэу щызэшIуа-хы, ветеранхэм, сэкъатныгъэ, гъот макIэ зилэхэм ыкIи сабыибэ зэрыс унагъо-хэм аделэх. Джащ фэдэу хэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъэхэрэм, яунагъохэм Iэпылэгъу афэхъух. Джыри пшъэрылбэ кытпышIыл, ахэр зэри-фэшъуашэу гъэцэкIэгъэнхэ фае, — кыулагъ Виктор Орловым.

Нэужым ильэсым кы-кIоцI Адыгэ Республикэм ЮфшIэныр социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министрствэ ЮфшIэнэу ыгъэ-цэкIагъэхэм къатегушIагъ министрэу Мырзэ Джанбэч. Ащ кызыэрэхигъэ-щыгъэмкIэ, республикэм щыпсэухэрэм социальнэ зыпкытыныгъэ ялэныр, ящылэклэ-псэукIэ нахьышIу шIыгъэныр, лъэпкым ихэ-хьоныгъэхэм зарагъэу-шъомбгъунымкIэ УФ-м и Президент ыкIи Адыгэ Республикэм и Лышхьэу къафагъэуцугъэ пшъэрыл-

миллион 581,7-кIэ нахьыб. Бюджетыр процент 98,6-кIэ гъэцэкIагъэ хъугъэ. Блэ-кыгъэ ильэсым АР-м икы-ралыгъо программэхэу «Цыфхэм социальнэ Iэ-пылэгъу ягъэгъотыгъэныр», «Iэрыфэгъу шылаклэр», «Сэкъатныгъэ зилэхэр, джащ фэдэу клэлэцIыкIу сэкъатхэр щылэныгъэм хэгъэгъозэжыгъэнхэр» зыфилорэр зэрифэшъуашэу щылэныгъэм щыпкы-рытчыгъэх, — кыулагъ министрэм.

ЗэкIэмкIи гъэрэкIо фэлэ-фэшIэ миллиони 5,5-рэ агъэцэкIагъ.

Хэгъэгу зеошхом, зео зепэуцужьхэм яветеранхэу, сэкъатныгъэ зилэхэу зыпсэукIэ амалхэр нахьышIу зыфашIынэу зытефэрэ нэбгыри 8-мэ псэупIэ арагъэгъотыгъ, федеральнэ бюджетым кыыхэхыгъэ сомэ миллион 13-м ехъу унэ ращэфынэу аратыгъ. «ЮфшIэным иветеран» зыфилорэр нэбгырэ 912-мэ афагъэшъошагъ. Респуб-ликэмкIэ зэкIэмкIи мы цIэр нэбгырэ 26 800-мэ яI. Ахэм мазэ къэс сомэ 1517-рэ араты, республикэ зыгъэмкIэ, республикэ сомэ миллион 482-рэм ехъу ильэсым ащ пэлухьагъ.

Щылэныгъэм чыпIэ кын-ригъэуцогъэ унагъо 5837-мэ сомэ миллион 30-рэ мин 506-рэ къэралыгъо социальнэ Iэпылэгъоу афатIупщыгъ. 2022-рэ ильэсым кышIегъэжъагъэу

хэлэжъэхэрэм ыкIи ахэм яунагъохэм социальнэ Iэ-пылэгъу арагъэгъоты. Хэу-шхьафыкIыгъэ дзэ опера-цием хэлэжъэнэу кIуагъэ-хэм зэтыгъо ахъэ Iэпы-лэгъоу сомэ мини 100, 150-рэ, 200 ыкIи 500 зы-рыз араты. 2023-рэ ильэ-сым мыщ фэдэ тынхэр нэбгырэ 1551-мэ алэкла-гъэхьагъ. 2022-рэ ильэсым кышIегъэжъагъэу 2024-м нэс нэбгырэ 3001-мэ аратыгъ, сомэ миллион 440-рэ мин 50-рэ ащ пэлухьагъ.

ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъэгъэ кыулыкъушIэхэу ыпэклэ контузи, шъобж ыкIи ула-гъэ зытецагъэ хъугъэхэм зэтыгъоу сомэ мини 100, 250-рэ ыкIи 500 зырыз араты. ГъэрэкIо нэбгырэ 286-мэ, операциер кы-зэжъагъэм кышIегъэжъа-гъэу нэбгырэ 525-мэ ар аратыгъ.

Хэклэдэгъэ кыулыкъу-шIэхэм яунагъохэм зэты-гъоу сомэ миллион араты. 2023-рэ ильэсым унагъо 42-мэ, апэрэ мафэм кы-щегъэжъагъэу унагъуи 130-мэ аратыгъ. Хэушхьа-фыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъэгъэ кыулыкъушIэхэм ясабыйхэм зэтыгъоу сомэ мин 20 зырыз джащ фэдэу афатIупщы. Мыхэм ямы-закъоу, нэмыкI фэлэ-фа-шIэхэри ыпкIэ хэмыльэу арагъэгъоты. ЗэкIэмкIи 2023-рэ ильэсым хэуш-хьафыкIыгъэ дзэ опера-цием хэлэжъэхэрэм рес-

публикэ бюджетым щыщэу сомэ миллион 477-рэ мин 560-рэ пэлухьагъ, 2024-рэ ильэсым миллион 627,3-рэ аратынэу агъэнафэ.

2023-рэ ильэсым жъо-ныгуакулэм и 31-м кышIе-гъэжъагъэу АР-м и Лы-шхьэу иунашьюклэ респуб-ликэм «Хэгъэгүм иухъума-кIохэр» зыфилорэ фон-дыр кышIызылуахыгъ. Ащ кышIегъэжъагъэу нэбгырэ 1700-рэ къяоллагъ.

Лъэпкэ проектхэр

Тикъэралыгъо иконо-микэ ыкIи исоциальнэ лъэныкъохэм хэхьоныгъэ ашIынымкIэ лъэпкэ проект-хэм мэхъаншхо яI. Цыф-хэм нахьыбэ къагъэшIэ-ным, зидунай зыхъожьы-хэрэм къащыгъэкIэгъэным ыкIи сабый зэрыс унагъо-хэм Iэпылэгъу афэхъугъэ-ным фытегъэпсыхъэгъэ лъэпкэ проектэу «Демо-графию» Урысыем Юф-щешIэ. «Сабый кызыфэ-хъугъэ унагъом ахъэ Iэпылэгъу етыгъэныр» ыкIи «Нахьыжхэр» зыфилорэ проектхэр республикэм чанэу щызэшIуахы.

2023-рэ ильэсым сабый 4315-рэ къэхъугъ, 2022-рэ ильэсым егъэпшагъэмэ, нэбгырэ 77-кIэ нахь макI. ЯтIонэрэ сабый кызы-фэхъухэрэм япчъагъэ кы-щыкIагъ.

Социальнэ кыулыкъухэм-рэ учреждениехэмрэ сы-дигъуи янэплэгъу итых-ныхэмрэ клэлэцIыкIухэм-

рэ якъэухъумэн, сабыйхэр зэрыс унагъохэм Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэным япхыгъэ юфгыгъохэр. 2023-рэ ильэ-сым шьолпыр проектым кыдыхэлъытагъэу ящэнэрэ е ащ кыкIэлъыкIорэ са-бый кызыфэхъугъэ унагъо 839-мэ зэтыгъоу сэмэ мин 50 зырыз аратыгъ. Ащ со-мэ миллион 41,9-рэ пэлу-хьагъ. Ащ нэмыкI Iэпылэгъу зэфэшхьафхэри арагъэ-гъоты.

Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъор

КIэлэцIыкIухэм языгъэ-псэфыгъо уахътэ шлуагъэ кытэу афызэхэщэгъэныр министрствэм ипшъэрыл шхьалэхэм ахэхъэ.

КIэлэцIыкIу 7542-мэ гъэ-рекIо загъэпсэфыгъ ыкIи япсауныгъэ агъэпытагъ. Ахэм ахэт къалэм дэмыт зыгъэпсэфыпIэхэм ащы-лэгъэ нэбгырэ 2638-рэ. ПстэумкIи клэлэцIыкIухэм языгъэпсэфынрэ япсауны-гъэ игъэпытэнрэ блэкыгъэ ильэсым сомэ миллиони 117,9-рэ пэлуагъэхьагъ. Блэкыгъэ ильэсым Херсон хэкум и Геническэ район щыпсэурэ клэлэцIыкIу 530-мэ «Лань» зыфилорэ зы-гъэпсэфыпIэм щылагъэх. Джащ фэдэу федеральнэ гупчэхэу «Орленок», «Сме-на» ыкIи «Артек» зыфи-лорэрэм нэбгырэ 263-мэ защагъэпсэфыгъ. Ащ нэ-мыкIэу гурыт еджапIэхэм ащеджэхэрэр зекIо зэфэ-шхьафхэм ашагъэх. 2024-рэ ильэсым кышIегъэжъа-гъэу клэлэцIыкIухэм язы-гъэпсэфыгъо изэхэщэн АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэ-ныгъэмрэкIэ и Минис-терствэ фэгъэзэгъэщт.

Сабыибэ зилэ унагъохэр

Республикэм сабый зилэ унагъо мин 53-м ехъу ис, унагъо лужьухэр 8700-рэ мэхъух. Ахэм къэралыгъо фэгъэкIотэныгъэ зэфэш-хьафхэр ялэх. Унагъом, ным ямэхъанэ зыкыгъэлэ-тыжыгъэным фэшI Адыгэ

Лъэпкъ проекткIэхэр

УРЫСЫЕМ
ИЛЪЭПКЪ
ПРОЕКТХЭР

УФ-м и Президентэу Владимир Путинэ Федеральнэ ЗэлукIэм фэгъэхьыгъэ Джэпсалъэм кызеджэм, джыри лъэпкъ проекткIэхэм клэщакIо афэхьугъэу кытегу-щылаб.

Ахэр тфы мэхьух: «Унагъор», «Урысыем иныбжыкIэхэр», «ГъэшIэ кIыхьэ, гъэшIэ чан», «IофышIэхэр» ыкIи «Экономика данных».

«Унагъор»

Къэралыгъом ипашэ кызырэхигъэ-щыгъэмкIэ, клэлэцIыкIу зэрыс унагъохэм псэукIэ амал дэгъухэр ятыгъэнхэм, сабыеу къэхьурэр, цыфхэм гъашIэу ялэр нахьыбэ шыгъэнхэм ар афытегъэпсы-хьагъ. Ны-тыхэм ягукъэкIхэм къапкы-рыкIхэзэ Iофтхьабзэу ащ кыдыхэлъы-тэгъэщтхэр агъэнэфагъэх.

УФ-м IофшIэнымкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу къэхьумэгъэнхэмкIэ и Министерствэ кызыритыгъэмкIэ, непэ сабий зэрыс унагъохэм Iэпылэгъоу къэралыгъом кыритырэ зэкIэ ащ шы-зэхэугъогагъэх. Сабыибэ зэрыс унагъо-хэр нахьыбэу кышыгъэщыгъэх.

Лъэпкъ проектым ишугъэкIэ къэра-лыгъо программэу клэлэцIыкIу зэрыс унагъохэм Iэпылэгъу ятыгъэным фыте-гъэпсыхьагъэхэр, гушылэм пае, ны мылкъум, «Унэгъо ипотека», ипотекар зыгъэпсыгъэ унагъохэм ащ ипчыныжын пае сомэ мин 450-рэ ятыгъэным афэ-гъэхьыгъэхэм, нэмыкIхэм плъэу апыл-хэр лъагъэкIотэщтых. Президентым ащ фэдэ унашэо ышылгъ.

«ГъэшIэ кIыхьэ, гъэшIэ чан»

«Унагъор» зыфилорэ лъэпкъ проектым лъыпдзагъ плэми хушт мыр. ТIуми демографием ылъэныкIэу Iофхэр нахьышIу шыгъэнхэр ары пшъэрылI шъхьалэу ялэр.

ПсауныгъэмкIэ шIугъэу кызытырэ псэукIэ зилэр нахьыбэ хуным фыте-гъэпсыхьагъ мы лъэпкъ проектыр. Са-быеу къэхьурэр, цыфхэм гъашIэу ялэр нахьыбэ хуэхэмэ демографием ипчы-гъэхэм зэрахэщытхэр нафэ.

Цыфым ипсауныгъэ кызытэзыгъэ-нэщтыр шъон пытэхэр ымыгъэфедэхэу, тутын емышыоу, спортым е физкультурэм апылэм ары. Мы лъэпкъ проектым кыдыхэлъытагъэу ашIыт спорт псэу-лэхэр ащ фелорышIэщтых.

ГурытымкIэ лъытагъэу, Урысыем шы-псэухэрэм къагъашIэрэр илэс 73-м нэсыгъ. Псауныгъэм икыухьумэнкIэ Министерствэм кызыритыгъэмкIэ, «пан-демием» ыпэкIэ зэрэщытыгъэм нэсы-жыгъ. УФ-м и Президент и Джэпсалъэ кызырэхигъэщыгъэмкIэ, 2030-рэ илэсым нэс 78-м а пчагъэр нэсыным дэлэжъэнхэ фае.

ШIэныгъэлэжхэм зэралытэрэмкIэ, цыфхэм чанэу ягъашIэ лъагъэкIотэн

А. Гусев

амал къэралыгъом кыритымэ, япсэукIэ нахьышIу зэрэхуштым имызакъоу, Iо-фышIэу шыIэм ипчыагъи хэхьощт, ныб-жыр нэсыгъэми IофшIэпIэм кылыкIы-жыныу фээщтхэр.

«IофышIэхэр»

Мы лъэпкъ проектыр гъэсэныгъэм исистемэрэ экономикэмрэ зэпхыныгъэ зэдырIэным фытегъэпсыхьагъ. Эксперт-хэм зэралытэрэмкIэ, сэнэхьат зери-гъэгъотынуу зыпэ илэ ныбжыкIэхэм хызмэтшIапIэхэм яIофшIэн зэрэзэх-щэрэр альэгъуным пае ахэм япчэхэр нахьыбэу зэлухыгъэнхэ, нахьыбэу кы-рагъэблэгъэнхэ фае.

Гъэсэныгъэ кызытырэ учреждение-хэм зэрэагъаджэхэрэ планхэм язэхэ-гъэуцон, сэнэхьат зэфэшъхьафэу шыIэ-хэм клэлэджакIохэр нэлуасэ зэрафа-шыхэрэм IофшIэлIэ чыплэ кызытыхэ-рри ахэлэжъэнхэм лъэпкъ проектыр дэлэжъэщт. Джащ фэдэу лIэужхэм зэ-пхыныгъэ зэдырIэным, нахьыжхэр яопыткIэ нахьыкIэхэм адэгоцэнхэм, зисэнэхьат хэшIыкIышхо фызилэ специ-алистхэм ягъэхьазырын афытегъэпсыхьэ-гъэ IофшIэнхэр ащ кыдыхэлъытагъэх.

«Урысыем иныбжыкIэхэр»

УФ-м и Президент и Джэпсалъэ гъэ-сэныгъэмрэ ныбжыкIэхэм япIун-лэ-жыныр анахьыбэу зигугъу кышышIы-гъэхэм ащыт. НыбжыкIэхэм Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэным фытегъэпсыхьагъэу къэралыгъом шыпхырашIэрэр зэкIэ мы проектым шызэхэугъоэгъэщт.

КлэлэцIыкIу IыгыпIэхэм, еджапIэхэм ясистемэ игъэкIэжыны зэрэлъагъэкIо-тэщтыр лъэпкъ проектым кыдыхэлъы-тагъ. Ащ ишIугъэкIэ ныбжыкIэхэм гъэсэныгъэ тэрэз зэрагъэгъотын амал ялэщт, технологиякIэу шыIэныгъэм кы-хахьэхэрэр агъэфедэнхэм зыфагъэ-сэшъушт.

«Экономика данных» зыфилорэр

УФ-м и Президент кызыриIугъэм-кIэ, экономикэм Iофыгъо шъхьалэ-хэм ыкIи социальнэ лъэныкIом «циф-рэ платформэхэр» ащыгъэпсыгъэн-хэм ар фытегъэпсыхьагъ. 2030-рэ илэ-сым нэс ащ пстэумкIи сомэ миллиард 700-м кышымыкIэу пэлуагъэхьан гу-хэлъ ял.

IэрышI акылызэхэм (искусственный интеллект) изегъэушъомбгъун, лъэныкIо пэпч ар шыгъэфедэгъэныр ары лъэпкъ проектыр зыфэгъэхьыгъэр. Къэралыгъом ипашэ кызырэхигъэщыгъэмкIэ, эконо-микэм илэныкIохэм, шъолырхэм, къалэхэм язегъэушъомбгъун фытегъэ-псыхьагъэу планхэм ягъэнэфэн, лъэпкъ проектым, программэхэм япхырышын, цыфэу хэгъэгум исхэм, бизнесым пыл-хэм яфэлэ-фашIэхэм ягъэцэкIэн ащ кыгыгъэпсынкIэщт.

Лъэпкъ проектыкIэу УФ-м и Президент клэщакIо зыфэхьугъэ-хэр мы илэсым ыкIэм нэс аштэн-хэ фае. УФ-м финансхэмкIэ ими-нистрэ кызыриIугъэмкIэ, къэралыгъом ипашэ пшъэрылIэу кышыгъэхэр пхы-рыщыгъэнхэм ищыкIэгъэ мылкъур гъэнэфэгъах.

А. Балабас

Гъогухэм ягъэцэкIэжыны рагъэжыагъ

«Шынэгъончэ ыкIи шэпхэшIухэм адиштерэ гъогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектым кыдыхэлъытагъэу 2024-рэ илэсымкIэ Адыгеим шагъэцэкIэжышIтхэм IофшIэнхэр ащырагъэжыагъэх.

Къалэу Мыекъуапэ кызыухьэрэ гъо-гум шыц Iахьэу километри 2,3-рэ хурэм игъэкIэжыны апэу зыуж ихьагъэхэр.

2009-рэ илэсым ар ашIыгагъ, гъэ-цэкIэжыныхэр ищыкIэгъагъ. Ащ Мые-къуапэ икIэу къалэхэу Лэбапэрэ ТIуа-

псэрэ якIолэрэ гъогутIур зэрэзери-пхы-рэр кыдалыты, хы ШIуцIэ Iушъом зыщызгъэпсэфышIтхэм яуахьтэ кье-мыжызэ фежыагъэх.

Мы Iахьыр гъогушI гъэлорышIапIэу N 3-м егъэцэкIэжыны. Техникэ зэфэ-шъхьафэу 9 рифылаб. ХызмэтшIапIэм ежъ кыдыгъэкIырэ асфальт-бетон зэ-хэгъэкIухьагъэр егъэфедэ. Ащ Iофхэр нахъ кыгъэпсынкIэ.

Гъогу гъунэхэри подрядчыкым зэ-ригъэфэщтых, нэужым тамыгъэхэр ыгъэуцутых, зыщищыкIагъэм ци-гъэтхьышIтых. ГъэцэкIэжыны IофшIэнэу

мы гъогу Iахьым шызэшIухьышIтхэм пстэумкIи сомэ миллион 69-рэ апэлу-хьащт.

Шъугу кытэгъэкIыжыны, «Шынэгъон-чэ ыкIи шэпхэшIухэм адиштерэ гъогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проек-тым кыдыхэлъытагъэу мыгъэ шъо-лыр мэхьанэ зилэ гъогу Iахъ 17 рес-публикэм шагъэцэкIэжышIт. Ахэр зэкIэ къэкIощт 2025-кIэ агъэнэфэгъагъэхэм ащышых.

Нэклубгор зыгъэхьазырыгъэр
ХЪУТ Нэфсэт.

Шьолтыр шлэныгээ-практическэ конференциер

Льэгапшэр зыштэгъэ шлэныгъэлэжъ

«Дунаир зыгъэнэфырэр тыгъэ, дунаир зэзыгъэзафэрэр шлэныгъ»

Гушылэжъ

Шылэклэ гүпсэфым, тынчым ыльапсэр шлэныгъэ икьур арэу зэрэщытыр цыфхэм ябгъэшлэжынуу шытэп. Джары лүшхэмклэ шлэныгъэр дышъэм зыкыпэщачэрэр. Ар дэгъоу кыгурылоу, шлэныгъэм ыгүклэ фаблэу, тхылхэр икласэу кьэтэджыгъ зэлашлэрэ шлэныгъэлэжышхоу Бырсыр Батырбий Мыхьамодэ ыкьор. Илээс 50-м ехыгъэу ар наука хьасэм мыпшыжъэу щэлажъэ, адыгэ бэзшлэныгъэм лъэныкьуабэклэ гъэзагъэу лфышхо дишлагъ ыкли дешлэ. Лы гъэсагъэр кызыхыгъэр илээс 85-рэ зэрэхыгъэм фэгъэхыгъэу гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтэу Т. Кларэцэм ыцлэ зыхырым мэлылфэгум и 12-м шьолтыр шлэныгъэ-практическэ конференциеу «Адыгабзэм хэт цлэ ыкли глаголыпкыхэр» зыфилорэр цызэхашагъагъ.

Мэфэклэ лфотхьабзэр шлуфэс псэлъэ клэклэ кызылэуихыгъ гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтым ипашэу, философии шлэныгъэхэмклэ докторэу, шлэныгъэхэмклэ Адыгэ (Черкес) дунее академием иапэрэ вице-президентэу Лылуужу Адам. Конференциер зимэфэклэ дахэ хэгъэунэфыкырэ бэзшлэныгъэлэжышхоу Бырсыр Батырбий ыцлэклэ зэрэзэхашагъэр, цыф гъэсэгъэ-еджэгъэшхор зылаплэхэр ащ кызыэрэрагъэблэгъагъэхэр ыкли зэрэхэлажъэхэрэр кылуагъ. Лъэпкь бэзшлэныгъэм илахышлу ин зэрэхэлъыр клэгъэтхъэу ыкли имэфэклэ дахэклэ кызыэрэфэгушлэхэрэр телеграммэхэу, рэзэныгъэ тхылхэу Батырбий ыцлэклэ кьафэклагъэхэм кызыэрашылауагъэр ыгъэунэфэу Лылуужур ахэм арытхэгъэ гушылэ фабэхэм кьаджагъ.

АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат ишлуфэс тхыгъэ Бырсырым ишылэныгъэ илээныкыо зэфэшъхьафыбэр иадыгэ лъэпкь епхыгъагъэу, шлур ыпхъэу, ылэжъэу, гъэсэныгъэ-шлэныгъэ кьутэмэ-шхор ыгъэпытэу, иадыгабзэ хигъахъоу, ыушэтэу, ыузэнклэу, илээс пшы пчъагъэм зэрэлажъэрэр шыкыгъэтхыгъ. Ныбж дахэу хигъэунэфыкырэмклэ

кыфэгушылауагъ, псауныгъэ пытэ илэу, игухэлхэр клищынхэу кыфэхъохыгъ. Шлэныгъэхэмклэ академием иассоциацияе ипрезидентэу Къанэкыо Арсэн, АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхьаматэу В. Нарожнэм, Къэбэртэе-Бэлыкьарым ишлэныгъэ институт, Грузием ишлэныгъэлэжъхэм яшлуфэс псалъэхэр зэрытхэм кьаджагъ А. Лылуужур.

Научнэ-практическэ конференцием хьэклабэ кьэклоплагъ. Ахэр: Адыгеим ипрезидентыгъэу, социологие шлэныгъэхэмклэ докторэу Тхьаклушынэ Аслъан, зэлашлэрэ адыгэ композиторэу, Урысыем, Адыгеим, Пшызэ, Къэбэртэе-Бэлыкьарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым янароднэ артистэу Нэхэе Аслъан. Къош республикэхэу Абхъазым, Къэбэртэе-Бэлыкьарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Дагыстан, еж мэфэклэ зые Бырсыр Батырбий ичыплэгъу-кьоджэгъухэр, илээсы-бэрэ икласэу Батырбий лф зыщишлэгъэ Адыгэ къэралыгъо университетым ифакультет зэфэшъхьафхэм ялыкылохэр, ригъэджагъэхэм ащыщхэр ыкли АКЪУ-м иректорыгъэу, социологие шлэныгъэхэмклэ докторэу Хьунэго Рэщид.

Тхьаклушынэ Аслъан шлэныгъэшхо илэу, гушъхьэлэжыгъэ ин зышыгъэу,

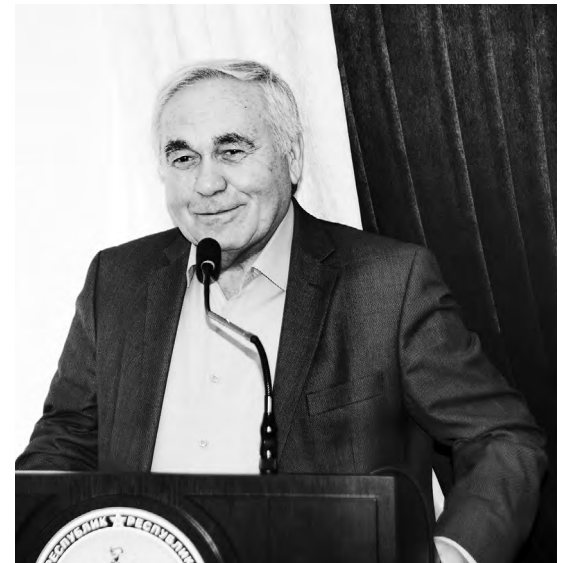
гъэр, адыгэ лы гъэсагъэу, узкылы-рыплъынэу зэрэщытыр клэгъэтхыгъ.

Гүклэ кыпэлбэгъэ дэдэу, илээс пшы пчъагъэхэм дэгъоу зэрэшлэхэу зэрэщытхэр адыгэ композиторышхоу Нэхэе Аслъан игушылэ шы-кыгъэтхыгъ, ныбджэгъуныгъэ ин яунагъохэмклэ зэрэзэдырлэр кылуагъ.

АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистрэ игуадзэу Пэрэныкыо Сусаннэ шушлэгъабэ иадыгэ лъэпкь ыпашъхъэ Бырсыр Батырбий зэрэщырилэр, кьоджэ клалэр ыгүклэ еджэныр икласэу, ащ фаблэу кызыэрэчлэклэгъэр, зэклэ гурыт еджаплэм члэхэм кьахэщэу, Мамхыгъэ гурыт еджаплэр, шлэныгъэлэжъ шъэ лэпэ-цыпэр зыщеджагъэр, тфы заклэу кызыэриухыгъэр хигъэунэфыкыгъ ыкли имэфэклэ кыфэгушылауагъ, псауныгъэ илэнуу фылуагъ.

Мэфэклым хэлэжъэрэ хьаклэхэу, шлэныгъэлэжъхэу А. Е. Ашуба (Абхъазым-клэ), философии шлэныгъэхэмклэ докторэу, профессорэу И. А. Дибировым (Дагыстан къэралыгъо университетым-клэ), С. У. Пазовым, шлэныгъэлэжъ, профессор, Къэрэщэе-Щэрджэсымклэ лъэпкыбзэхэм я Гүпчэ ипаш, псэлъэ фабэхэр юбилярым кыфалуагъэх.

Бырсыр Батырбий дэгъоу зышлэу,

илээсыбэ хыгъэу Бырсыр Батырбий зэрлэр, зэмылэгъу дэдэхэми, ухэтми, узэхэзышыкыын зыпэкырэ шэнышлэ гъэсагъэу зэрэщытыр, яныбжыкыгъум зэрихыплэхы, цыфыгъэ-гүклэгъур, ныбджэгъуныгъэм илэплагъэ зэрагъэунэ-фыгъэр, непи дахэу яунагъохэмклэ зэрэзэфыщытхэр лъэшэу зэригъэлъаплэр кылуагъ.

Мэфэклым шылагъэх юбилярым ышна-хыкылау, зэлашлэрэ сурэтышлэу Бырсыр Абдулахъ, илэгъу-ныбджэгъухэм ащыщхэу кьуаджэу Хьакурынэхьаблэ кыкыгъэхэр. Шэуджэн районым иадминистрацияе ипашэ игуадзэу А. И. Щэмэджыкьор ичы-плэгъухэм ацлэклэ Батырбий кыфэхъохыгъ. Псэлъэ клэклэ фабэхэр ащ кыфалуагъэх Адыгэ къэралыгъо университетым илфышлэу Унэрэкыо Раерэ гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтым ипашэу Лылуужу Адамрэ.

Шлэныгъэ-практическэ конференциер дахэу кьуагъэ, юбилярым шлоу кыфалуагъэр зэклэ зехишлэгъэу Батырбий икьоджэгъу-илэгъоу, гъэсэгъэ-еджагъэу Бэгъэдыр Айдамыр ныбджэгъур зэрагъэ-шлуагъэм, зэралытагъэм уасэ фишыгъ. Илээс 70-рэ хыгъэу Батырбий зышлэрэм зы дысыгъи, мышыгъи кызыэрэхэмы-фагъэр, цыфыгъэ нэпэ кьабзэ илэу дунаим зэрэхэтыр шлуагъэу фильэгъугъ, пстэуми «тхьашъуегъэпсэу» кьарилуагъ. Зэгурьлоныгъэм лъытэныгъэм шылэныгъэр зэралэтырэр, Бырсыр Батырбий ичыфыгъэ янэ-ятэхэм кызыэрэщэжъэрэр, ятэ анахэ ефэнд еджэгъэшхохэм, цы-фышлухэм зэрэщыгъэр, Хьакурынэхьаблэ дэт мэшытым Мыхьамодэ ефэндым ыцлэ зэрэфаусыгъэр, ыкьохэри гъогу зафэ тетэу зэрэлыкылатэхэрэр кылуагъ, юбилярами, пстэуми, псауныгъэ пытэрэ дунее мамыррэклэ кьафэлъэлуагъ.

Ащ ыужым пленарнэ зэхэсыгъом конференциер лъыгъэклотагъ. Доклад шъхьалэр институтым ипашэ игуадзэу, филологии шлэныгъэхэмклэ докторэу Биданэкыо Марзият кышыгыгъ. Ар Батырбий итворческэ гъашлэ фэгъэхы-гъагъ. Ащ кыкылэпыкылауагъэх нэмык кьилотыкыныхэр. Щэджэгъоужым, конференцием исекциимэ ялофшлэн аублагъ. Зэклэ конференцием илофшлэн Бырсыр Батырбий адыгабзэмклэ ышлагъэм фэгъэхыгъагъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэр: А. Лэшыын.

непэрэ мафэми иакыл дахэу лъэпкыым хэзыгощэрэ Бырсыр Батырбий пстэуми апэу гум кыкырэ псэлъэ фабэ кыфилуагъ. Зэмылэгъухэми, ягупшысэ зэтэхъэу, зэфэгумэкл-зэкырыплъхэу ягъашлэ кызыэрэрыкылохэрэр, Батырбий ухигъэ-лэхыуухан цыфышлу зэклэупкылауагъ, сыррэ лъэныкыуи хэшылк афырилэу, гүклэгъур хэпшагъэу, фэлъэкырэмклэ хэти лэпылэгъу фэхъоу, егъэджен-шлэныгъэ лфышхом имызакъоу къэралыгъо лфышлэу зыщэтми, шыпкыагъэр хэгощагъэу пшэрыллыбэ зэрэзэшлуиыхытхы-

лоф дэзышлагъэу, АКЪУ-м иректорыгъэу, а лъэхъаным апшъэрэ еджэплэхом гъэхьагъэхэр бэу езгъэшлыгъэу Хьунэго Рэщидэ ыгу кыкылау псэлъэ клэклэ фабэ кышыгыгъ. Батырбий шлэныгъэлэжъ егъэджэклэхоу, зэхэщэкыло дэгъоу зэрэщы-тыр, министрэ лэнэтлэхори щытхэу хэлъэу зэригъэцэклагъэр кылуагъ. Гъэ-шлэ тынч дахэклэ кыфэлъэлуагъ.

АКЪУ-м филологиемклэ ифакультет илээсыбэ хыгъэу идеканэу Пэнэшыу Уцужыкыо зэрагумэкырэ кыхэщэу, кьошышлу фэдэ ныбджэгъу шыпкыэу

Зэзэгъыныгъэм зэдыкIэтхагъэх

НыбжыкIэхэм патриотизмэр ахэлъхэгъэным гъэсэныгъэм иучреждениехэр ыкIи общественнэ организациехэр кIэцакIо афэхъух.

МыекIопэ кIэралыгъо технологическэ университетымрэ Пшызэ кIээзэкIэдэ обществэм икIуагъау МыекIуапэ шIуагъэ зэзэгъыныгъэм зэдыкIэтхагъэх.

Урысыем идзэ-патриотическэ шэн-хабзэхэм зягъэушом-бгъугъэнымкIэ ыкIи студентхэм дзэ-патриотическэ плуныгъэ икIуагъэ зэзэгъыныгъэм зэдыкIэтхагъэх.

Зэхэсыгъор зерицагъ МКbТУ-м иректорэу Къуижэ Саидэ. Ащ хэлэжыагъэх МыекIопэ кIээзэкIэ обществэм иатаманэу, есаулэу Сергей Захаровыр, ныбжыкIэ политикэмкIэ апшэрэ еджапIэм ипроректорэу БрантI Мурат, Урысые обществэу «Шэныгъэм» иреспубликэ кIуагъау ипашэу Галина Измайловар, чIыдэгъэ IофхэмкIэ МКbТУ-м икафедрэ идцентэу, техническэ шIэныгъэхэмкIэ кандидатэу Николай Старковыр.

Зэзэгъыныгъэм алапэ кIадзагъ МКbТУ-м иректорэу Къуижэ Саидэрэ МыекIопэ кIээзэкIэ обществэм иатаманэу, есаулэу Сергей Захаровыр.

Студентхэм ядзэ-патриотическэ плуныгъэ шIэныгъэ-методи-

ческэ екIолIакIэ кIыфэгъотыгъэныр зэзэгъыныгъэм илахъхэм ащыц. КIэралыгъом ищынэгъончъагъэ, ухъумэкIо кIулыкIухэм ныбжыкIэхэр ахэщэгъэнхэм зэзэгъыныгъэр афэлорышIэцт.

Тренингхэр, лекциехэр, практикескэ IофшIэнхэр студентхэм афызэхэщэгъэхэ ашIыцт, гражданскэ пшъэдэкIыжъэу ялэм цагъэгъозэцтых, нахъ чанэу обществэм ищыIакIэ хагъэлэжъэцтых.

Ащ фэшъхъафэу, бгъуитIумэ язэхэт проектхэр зрагъэцкIэцтхэм тегушылагъэх, псауныгъэм икIуагъау ыкIи физическэ культурэм ямэхъанэ кIызыралэтыцтым дэлэжъэцтых. Зэзэгъыныгъэм кIыдыхэлъытагъэу зэнэкIокIуэ зэфэшъхъафхэр зэхэщэцтых, дзэ ыкIи спорт лъэпкIэу заулэхэмкIэ гъэцэкIэнхэр рагъэкIокIыцтых.

Зэзэгъыныгъэм диштэу апэрэ Iофхъабзэу кIээзэкIэ классмэ арысхэр ыкIи кIээзэкIэ ныбжыкIэхэр зыхагъэлэжыагъэхэр МыекIопэ кIэралыгъо технологическэ университетым пчъэ зэлухыгъэхэм я Мафэу зэхэщэгъагъэр ары.

Урысыем и Почтэ афищэжъыщтых

Урысыем IофшIэнымкIэ и Министерствэ ыкIи Социальнэ фондир игъусэхэу Урысыем и Почтэ сэкъатныгъэ зилэхэу ыкIи макIэу зекIорэ цыфхэу тикIэралыгъо ишъолыр 70-мэ ащыпсэхэрэм щыIэныгъэм хэзыгъэгъозэжыхэрэ техническэ Iэмэ-псымэхэр афащэцтых, ахэм ащыц Адыгэ Республикэри.

Техническэ Iэмэ-псымэхэр унэм афащэжыкIы афэхъуагъэ — Почтэм икурьер цыфымкIэ нахъ Iэрыфэгъу уахътэм ахэр Iэкигъэхъажыщтых, джащ фэдэу отделениехэм и ежъ-ежы-рэу ачIахыжыкIэ амал ялэцт. Почтэм цыхъэу кыфашIэрэм джыри хагъэхъон агу хэлъ.

Президентэу Владимир Путиным Джэпсалъэу мэзаем Федеральнэ ЗэлукIэм фигъэхъыгъэм кIышыгыгъэунафыкIыгъ сэкъатныгъэ зилэ цыфхэм альпылэгъэнымкIэ ящыкIэгъэ фэлорышIэхэм ягъэцэкIэн 2030-рэ илэсым нэс зэшIуахын зэрэфаер.

«Почтэм ипшъэрылIыр кIэралыгъом цыхъэ зыфишIырэ IэпылэгъушIу фэхъугъэныр ары. Зипсауныгъэ зэщыкIуагъэхэм ащыщыбэ кIошъухэрэп е макIэу мээекIох. Почтэм иамалхэр кIызыфэдгъэфедэхэзэ, техническэ Iэмэ-псымэхэу кIашъхъапэцтхэр нахъ псынкIэу тыхэгъэу ишъолыр зэфэшъхъафхэм ащыпсэхэрэм альпыдгъэ-лэсыцтых», — кIыхыгъэщыгъ Урысыем и Почтэ игенеральнэ пашэу Михаил Волковым.

ИкIыгъэ илэсым ыкIэхэм адэжъ тест шIыкIэм тетэу Псковскэ ыкIи Калининградскэ хэкIухэм техническэ Iэмэ-псымэхэр цыфхэм афащэжыгъэх. Нэбгырэ мини 2-м ехъумэ почтэр Iэпылэ-

гъу афэхъугъ. Джы мы илэсым ыкIэ нэс электроннэ сертификатхэмкIэ продукциер атышъунэу агъэпсыным дэлэжъэх. Джащ фэдэу компанием техническэ Iэмэ-псымэхэу щыIэныгъэм хэгъэгъозэжыгъэнымкIэ цыфхэм Iэпылэгъу афэхъухэрэ интернет-тучанэу «Почта-маркет» зыфиIорэм икаталог хагъэхъащт.

Почтэм иамалхэр кIызыфэдгъэфедэхэзэ, техническэ Iэмэ-псымэхэу кIашъхъапэцтхэр нахъ псынкIэу тыхэгъэу ишъолыр зэфэшъхъафхэм ащыпсэхэрэм альпыдгъэ-лэсыцтых», — кIыхыгъэщыгъ Урысыем и Почтэ игенеральнэ пашэу Михаил Волковым.

Тхыль Плъыжъым илэзетегъэуцу

ЗипчъагъэкIэ макIэ хъугъэ ыкIи кIодыжъыным ищынагъо зышъхъарыт псэушъхъэхэр, кIэкIы-хэрэр ыкIи хъаIухэр кIызыдэхъэгъэ Тхыль Плъыжъым ияцэнэрэ кIыдэкIыгъо илэзетегъэуцу мы мафэхэм МыекIопэ кIэралыгъо технологическэ университетым щыкIуагъ.

Iофхъабзэм хэлэжыагъэх тыкIэзыуцухъэрэ дунаим икIуагъау ыкIи чIыопсым икIэ-кIуапIэхэмкIэ АР-м и ГъэлорышIапIэ ипашэ игуадзэу Ешэ Аслъан, чIыопс паркэу «Тхыа-чIышхом» ипашэу Шэуджэн Инвер, АР-м и Тхыль Плъыжъ иапэрэ едзыгъо иредатор шъхъалэу, МКbТУ-м ипрофессорэу, биологие шIэныгъэхэмкIэ докторэу Эмилия Сиротюк, тхыльым иятIонэрэ едзыгъо иредатор шъхъалэу, биологие шIэныгъэхэмкIэ докторэу, профессорэу, И.Т. Трубилиным ицIэ зыхъырэ Пшызэ кIэралыгъо университетым икафедрэ ипашэу Александр Замотайловыр, нэмыкIэхэри.

Ешэ Аслъан тхыльым икIы-дэгъэкIыным дэлэжыагъэхэм, зилахышIу хэзылхъагъэхэм щытхъу тхыльхэр пэублэм ари-тыгъэх.

Тхыльыр тIоу гошыгъэ, апэрэм кIэкIырэ лъэпкIы 172-м ыкIи хъаIу 56-м ясурэтхэр ягъусэхэу, ятIонэрэм псэушъхъэ 279-м ясурэтхэр ягъусэхэу кIыдэхъагъэх. Ахэм якIодыжыкIы щынагъо зэрэщыIэр аужырэ шалхъэхэмкIэ агъэунафыгъэх,

аныхъэу уналэ зытебгъэтын, узэрафэсакIыным фаер Iофхъабзэм кIыщылауагъ.

— Тхыль Плъыжъым игъэхъа-зырын кIыдыхэлъытагъэу шIэ-ныгъэ-ушэтын IофшIэнхэр 2017-рэ илэсым кIыщэгъэжыагъэу 2022-рэ илэсым нэс тшIыгъэх.

КIэкIырэ кIэжыагъэхэр, уцхэр ыкIи хъаIухэр зыфэдицхэр, зэрэзетекIыхэрэр, аныхъэ зыдэ-щыIэхэр, ахэм язытет, кIоды-жыкIыкIэ щынагъохэр, аныхъэ узылъыплъэн фаеу ахэтхэр дгъэунафыгъэх. Ахэр илэс кIэс тэуплъэкIужыкIы, гухэкI нахъ мышIэми, ыпэкIэ дгъэунафыгъэ кIэжыагъэ ыкIи уц лъэпкIэ зэфэ-шъхъафхэр бэкIэ нахъ макIэ хъугъэхэу е кIодыжыгъэхэу кIыхэкIы. ТыкIэзыуцухъэрэ дунаим икIуагъау мэхъанэу илэр нэбгырэ лэпчэ кыгурыIон фае, — кIылауагъ Эмилия Си-ротюк.

ЗэкIэмкIи тхыль 500-м ехъу кIыдагъэкIыгъ. Ахэр гурыт еджапIэхэм, кIэлэцыкIу Iыгы-плэхэм, апшэрэ ыкIи гурыт сэнэхъат зыщарагъэгъотырэ еджапIэхэм ачIэлъхэ хъумэ, кIытIэхъухэрэ лIэужхэм кIодыжыкIыкIэ щынэгъо уц лъэпкI-хэр, псэушъхъэхэр ашIэцтых ыкIи ахэм афэсакIыщтых.

Адыгэ Республикэм иапэрэ Тхыль Плъыжъ 2000-рэ илэсым кIыдэкIыгъ. Ащ кIэкIырэ лъэп-кIым 105-рэ ыкIи хъаIу зэфэ-шъхъаф 47-рэ дэхъагъ. ЯтIонэ-рэр 2012-рэ илэсым тIоу го-шыгъэу кIыдэкIыгъ. КIэкIырэ лъэпкIы 140-рэ ыкIи хъаIу 56-рэ ащ дэтых. Яцэнэрэр гъэрэкIо кIыдэкIыгъ.

ЧIыопсым ибаиныгъэ икIы-зетегъэнэн фэлорышIэу цыфхэм экологием епхыгъэ кIэбархэр нахъ ягъэшIэгъэн фаеу Iофхъа-бзэм щалъытагъ. Адыгэ кIэра-лыгъо университетым ыкIи МыекIопэ кIэралыгъо техноло-гическэ университетым чIыопс паркым экологие Iофхъабзэхэр ренэу щызэхэщэх.

Iофхъабзэм кIыдыхэлъыта-гъэу Адыгэ Республикэм ичIы-опс, зипчъагъэкIэ макIэ хъугъэ ыкIи кIодыжыкIыным ищынагъо зышъхъарыт кIэкIыхэрэм, псэу-шъхъэхэм афэгъэхъыгъэ доклад-хэр кIашыгъэх, пшъэрылI гъэнэфагъэхэр агъэуцугъэх.

ДЕЛЭКЪО Анет.

Футбол

Хьаклэхэр нахь лъэшыгъэх

ФутболымкӀэ Урысыем изенэкьокъу иятлонэрэ лигэ щешлэрэ Мыекьопэ «Зэкьошныгъэм» зичэзыу ешлэгъу мы мафэхэм илагъ. Республикэм икьэлэ шьхьалэ ихьэклагъ Краснодар краим икомандэу «Кубань Холдингс».

«Зэкьошныгъ» — «Кубань Холдингс» — 1:2 (1:1).

«Зэкьошныгъэм» щешлагъэх: Т. Хачиров, И. Оразев, У. Магомедбеков, М. Ягьяев, И. Камнев, И. Абдуллаев, Ш. Гайдаров, З. Коблы, М. Коломийцев, Н. Сергеев, А. Делэкьор. Джащ фэдэу ешлалэм кьихьагъэх: А. Хьасанэкьор, С. Хубежов, К. Аухадеев, Д. Антоненкер.

ЗэлукӀэгъур тикомандэ дэгъоу ригъэжыагъ, я 20-рэ такыкьым пчъагъэр кьызылуиыгъ. Ау хьаклэхэр ащ кьезэгъыгъэхэп, яешлакӀэ рагъэхьугъ ыкӀи я 36-рэ такыкьым пчъагъэр зэфэдиз ашыгъ. Я 2-рэ таймым «Кубань Холдингс» ятлонэрэ лӀгуаор кьэлапчӀэм дидзагъ, теклоныгъэр кьыдихыгъ.

— Мыщ фэдэ зэфэхьысыжь тежагъэп. Я 35-рэ такыкьым нэс тифутболистхэм яешлакӀэ уигъэрэзэнэу цытыгъ, бэ кьыддэхуцтыгъэри. Ау етланэ хьаклэхэм

тлогъогогъо лӀгуаор тикъэлапчӀэ кьыдадзагъ, зэлукӀэгъур ахьыгъ, — кьылуагъ зэфэхьысыжьхэр кьышызэ «Зэкьошныгъэм» ит-ренер шьхьалэу Беслан Аджинджал.

Я 4-рэ турым изэфэхьысыжьхэр:

«Ангушт» — «Астрахань» — 0:0, «Спартак Налчык» — «Севастополь» — 1:1, «Строитель» — «Форте» — 1:0, «Зэкьошныгъ» — «Кубань Холдингс» — 1:2, «Рубин Ялта» — «Динамо-2» — 2:0, «Легион» — «Победа» — 1:0, «Алания-2» — «Ростов-2» — 1:7.

Командэхэр зыдэщыт чыплэхэр ыкӀи очко пчъагъэу рагъэкьугъэр:

1. «Рубин Ялта» — 9.
2. «Легион» — 9.
3. «Астрахань» — 7.
4. «Ростов-2» — 6.
5. «Биолог-Новокубанск» — 4.
6. «Кубань Холдингс» — 4.
7. «Форте» — 3.
8. «Зэкьошныгъ» — 3.

9. «Строитель» — 3.
10. «Спартак Налчык» — 3.
11. «Победа» — 2.
12. «Динамо Ставрополь» — 2.
13. «Нарт» — 2.
14. «Севастополь» — 1.

15. «Ангушт» — 1.
 16. «Динамо-2» — 1.
 17. «Алания-2» — 1.
- Ятэфэнэрэ турым «Зэкьошныгъэр» Ставрополь икомандэу «Динамо» зыфилорэм дешлэшт.

Самбо

ТикӀалэхэм ягъэхьагъэхэр

СпортымкӀэ дунэе класс зилэ мастерэу, Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм и ЛъэпкӀэ ЗэлукӀэ идепутатэу М.А. Кьуньжым ишлэжь фэгъэхьыгъэ турнир кьалэу Щэрджэскалэ щыкӀуагъ. Шьольыр зэфэхьыафхэм кьарыкӀыгъэ лӀлыкӀуи 180-м ехьумэ заушэтыгъ.

Хабзэ зэрэхьыгъэу, Адыгэ Республикэм спортсменхэм гъэхьэгъэшлэхэр ашыгъэх. Теклоныгъэр кьыдахыгъ Алыбэрд Мусльимрэ (тренерыр Гулэтыжъ Хьалид) ХьорэлӀ ИслӀамрэ (Нэгъой Ибрахьым). Ятлонэрэ чыплэр кьафагъэшъошагъ Цундышк ИслӀамрэ (Хьабэхьу Адам) Нэныжъ Салимрэ (Нэныжъ Байзэт). Джэрз медальхэр кьахьыгъэх Хьабэхьу Салбий, ЦыкӀу Аскэр, Цундышк Салбий. Мыхэр зыгъасэхэрэр Хьабэхьу Адам.

Курганинскэ щыкӀуагъ

Мэлыльфэгум и 12-м щегъэжыагъэу и 13-м нэс самбэмкӀэ зенэкьокъухэр кьалэу Курганинскэ щыкӀуагъэх. Урысыем изаслуженнэ тренерэу Н.И. Нефедовым ишлэжь турнирыр фэгъэхьыгъагъ.

Теклоныгъэр кьыдахыгъ Хьот Тамирланрэ Апыщ ИслӀамрэ, ящэнэрэ хьугъэ Анцокьо Амир. Тисамбистхэм ятренерых А. Делэкьор, А. Гьомлэшкыр, Б. Шьэумэныр ыкӀи А. Хьабэхьур.

Тиспортсменхэм ыкӀи ахэр зыгъасэхэрэм тафэгушӀо, тапӀки мыщ фэдэ гъэхьэгъэшлэхэр ашӀыхьэу афэтэлӀо.

Къатхэхэрэм яшӀолӀрэ редакцием иеплӀыкӀэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкӀышт.

НакӀубгъор зыгъэхьазырыгъэр БЗЭШУ Асхьад.

Зэхьышагъэр ыкӀи кьыдэзыгъэкьырэр: АР-м лъэпкӀэ лӀфхэмкӀэ, лӀкӀыб кьэралхэм ащӀпсэурэ тилъэпкьэгъухэм адырӀа зӀпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи кьэбар жьугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет
Адресыр: 385000 кь. Мыекьуапэ, ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщытэр: 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79

Редакцием авторхэм кьаӀихьэрэр А4-кӀэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкӀэ 5-м емыхьухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкӀунэу цытӀеп. Мы шапхэхэм ади-мыштэрэ тхьыгъэхэр редакцием экӀегъэкӀожьых.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: УФ-м хэутын лӀфхэмкӀэ, телерадиокъэтын-хэмкӀэ ыкӀи зӀлы-лӀсыкӀэ амалхэмкӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплӀэ гъэлары-шӀапӀ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкӀэмкӀи пчъагъэр 4122
Индексхэр П 4326 П 3816
Зак. 633

Хэутыным узчыкӀэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкӀэтхэгъэхэу уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шьхьалэм ипшъэрылхэр зыгъэцакӀэрэр Тэу З. Дз.

ПшъэдэкӀыжъ зыхьыр секретарыр Тхьаркьохьо А. Н.